

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İktüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 08.04.2022

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ
HDP Adana Milletvekili

1990 yılında Polonya'da toplanan 4. Dünya Roman Kongresi'nde, 7-12 Nisan 1971 tarihlerinde Londra'da toplanan 1. Dünya Roman Kongresi onuruna alınan kararla "8 Nisan Dünya Romanlar Günü" olarak kutlanmaya başlanmıştır. O gün dünyanın farklı yerlerinden bir araya gelen Romanların Kongre'de ele aldıkları gündemlerden birisi Romanes ve bir Roman dili ansiklopedisi idi. Fakat Romanes bugün kaybolma tehlikesi altında olan diller arasında yer almaktadır. Türkiye'de Romanes, Domari dillerinin konuşulduğu bölgeler varken; bu diller gündelik yaşamda görünür değildir ve gelişebilecekleri alanlar yoktur. Bir toplumun dilinin canlı kalması ve konuşulmaya devam edilmesi kültürün ve tarihin en önemli unsurlarındandır. Bu nedenle Roman grupları olarak bilinen Rom, Dom ve Lomların dillerinin (Romanes, Domari, Lomavren) geliştirilmesi için alanların ve kurumların oluşturulması, dillerin tanınması/kabul edilmesi ve görünürlülüğünün sağlanması, kaybolma tehlikesi altında olan Roman dilini canlandırması anlamında çok önemli bir adım olacaktır.

Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. sınıfların müfredatında 'Yaşayan Diller ve Lehçeler' olarak seçmeli dersler yer almaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından ifade edildiği şekliyle; 'Yaşayan Diller ve Lehçeler'; "Ülkemizde var olan yaşayan diller ve lehçeleri gelecek kuşaklara aktarabilmek ve bu alanda toplumun da ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla 2012-2013 eğitim öğretim yılından seçmeli olarak uygulanmaya

başlanan...” olarak anlatılmaktadır. Bu bağlamda Romanlar, dillerinin (Romanes, Domari, Lomavren) ‘Yaşayan Diller ve Lehçeler’ kapsamına eklenmesini talep etmektedir. Ayrıca Üniversitelerde Roman dillerine yönelik çalışmaların yürütüldüğü bölümlerin/enstitülerin açılması; Romanes, Domari ve Lomavren’in geliştirilebileceği kurumların, mekanizmaların oluşturulması Romanların talepleri arasında yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1. Roman dilleri neden ‘Yaşayan Diller ve Lehçeler’ kapsamında öğrencilerin seçebileceği bir ders olarak görülmemiştir?
2. Roman dillerinin müfredatta ‘yaşayan diller’ olarak görülmesi için Bakanlığınız tarafından çalışmalar yapılacak mıdır?
3. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının Roman dillerinin yaşayan diller bağlamında değerlendirilmesi amacı ile yürüttüğü bir çalışma var mıdır?
4. Üniversitelerde Roman dilleri üzerine çalışmaların yürütüldüğü bölümlerin açılması için çalışmalarınız olacak mıdır?